

■ Μάθημα Ὁρθοδόξου Ἦθους

«Ἀντώνης ὁ ἁμαρτωλὸς»*

Χρειάζεται ἓνα μικρὸ κλικ

Θ ἔκανα τὸ πρῶτο μου μάθημα στὸ Σχολεῖο πὸν προσωρινὰ μὲ εἶχαν τοποθετήσει, μέχρι πὸν νὰ τελειώνω ἡ χρονιά καὶ νὰ ἐπαιρνα μιὰ μόνιμη θέση, σὲ ἓνα ἄλλο Σχολεῖο.

Ἦταν ἀμέσως μετὰ τὶς διακοπὲς τοῦ Πάσχα. Στὴν Τρίτη Λυκείου θὰ ἔμπαινα ὅλες καὶ ὅλες τρεῖς φορές, ἀφοῦ τὸ μάθημα εἶναι στὴν τάξη αὐτὴ μονόωρο. Μέχρι τοὺς διαγωνισμοὺς μοῦ ἀπέμεναν τρεῖς φορές μάθημα μὲ παιδιά πὸν δὲν τὰ γνώριζα.

* * *

Μπήκα στὴν τάξη καὶ ἐξήγησα στὰ παιδιά τὴν δυσκολία τοῦ ἐγχειρήματος: «Ἴσως, παιδιά», εἶπα, «νὰ ἀναρωτιέστε, τί μπορεί νὰ κάνουμε αὐτὲς τὶς τρεῖς φορές πὸν ἔχουμε γιὰ μάθημα, ὡς τὸ τέλος τοῦ χρόνου. Ὅμως, θέλω νὰ σᾶς πῶ, ὅτι ἀκόμα καὶ σὲ ἓνα ταξὶ νὰ μῶ γιὰ μιὰ διαδρομὴ ἐνὸς τετάρτου δὲν ὑπάρχει περίπτωση νὰ μὴν ἀνοίξω συζήτηση μὲ τὸν ὁδηγό, ἐπειδὴ πιστεύω ὅτι κάτι μπορῶ νὰ μάθω καὶ νὰ διδαχθῶ ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἴσως καὶ ἐκεῖνος κάτι μπορεί νὰ μάθῃ ἀπὸ ἐμένα. Μὲ αὐτὸ τὸ πνεῦμα μπαίνω καὶ ἐγὼ στὴν τάξη σας γιὰ νὰ κάνουμε μόνο τρεῖς φορές μάθημα. Ἴσως κάτι νὰ μάθετε ἀπὸ μένα καὶ πολὺ πιθανὸν κάτι θὰ μπορούσα νὰ διδαχθῶ ἀπὸ σᾶς».

Τὴν στιγμὴ πὸν ἔλεγα αὐτό, ἓνας μαθητὴς σήκωσε τὸ χέρι του καὶ ζήτησε νὰ μιλήσει: «Πῶς εἶναι τὸ ὄνομά σου;»..., τὸν ἐρώτησα. «Ἀντὼνῃ μὲ λένε, κύριε», ἀποκρίθηκε καὶ συνέχισε: «Ἐμεῖς, καθὼς λέτε, εἶναι δυνατὸν νὰ μάθουμε κάτι ἀπὸ σᾶς. Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια. Ὅμως, κύριε, ἐσεῖς τί μπορεί νὰ μάθετε ἀπὸ ἐμᾶς; Ἐμεῖς δὲν ξέρουμε τίποτα. Εἶμαστε ἓνα τίποτα».

Ἔνωσα συγκινημένος καὶ ἐξήγησα ἀμέσως, ὅτι εἶχα πάρει κιόλας τὸ *πρῶτο μάθημα* ἀπὸ τὸν Ἀντώνη. **Εἶ**ναι δύσκολο νὰ λέει ἓνας νέος ἄνθρωπος, ὅτι δὲν ξέρει τίποτα. **Ν**ὰ ὁμολογεῖ τὴν ἄγνοιά του καὶ μάλιστα ἐνώπιον ὄλων τῶν συμμαθητῶν καὶ φίλων του. **Κ**αὶ αὐτὸ εἶναι μέσα στὴν καρδιά τοῦ *μηνύματος* ποὺ θέλησε νὰ περάσει ὁ Χριστὸς στοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Ἀντώνης χωρὶς νὰ τὸ καταλάβει *θεολογοῦσε*, ἐξήγησα σ' ὄλους... **Ἡ** ὥρα κύλησε μὲ συζήτηση πάνω στὸ θέμα αὐτὸ καὶ στὸ τέλος γνωστοποίησα στὴν τάξη, ὅτι τὴν ἐπόμενη φορὰ θὰ συζητούσαμε πάνω στὸ θέμα τοῦ *χριστιανικοῦ ἥθους*. **Τί** εἶναι τὸ *ἐκκλησιαστικὸ ἥθος*.

* * *

Γιὰ μιὰ βδομάδα «ἔσπαζα» τὸ κεφάλι μου νὰ βρῶ τρόπο γιὰ νὰ στήσω τὴν ἐπόμενη ὥρα μὲ τὰ παιδιά αὐτά, τὰ ὁποῖα προέρχονταν ἀπὸ μιὰ περιοχή τῆς Ἀττικῆς ιδιαίτερα ὑποβαθμισμένη καί, ἀπὸ ὅ,τι εἶχα ἀκούσει, μὲ πολλὰ προσωπικὰ προβλήματα.

Ἔκανα πολλὰ σχέδια, ὅμως κανένα δὲν μὲ ἱκανοποιούσε. **Ἦ**ταν δύσκολη ἡ τάξη. **Ἄ**ν ἦταν παιδιά καλλιεργημένα, ὅπως στὰ μεγαλοσχολεῖα ποὺ εἶχα προηγουμένως ὑπηρετήσῃ, μὲ τὴν ιδιαίτερη *κουλτούρα*, ὅπου ἓνα τέτοιο θέμα θὰ τὸ ἔπαιζαν στὰ δάχτυλα καὶ μόνο ἂν τοὺς διάβαζες ἓνα ὑψηλοῦ ἐπιπέδου κείμενο, γιὰ νὰ πυροδοτήσῃς μιὰ ἐξ ἴσου ὑψηλοῦ ἐπιπέδου συζήτηση.

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα ξεκίνησα γιὰ τὸ σχολεῖο καὶ γιὰ νὰ διδάξω στὴν ἐπίμαχη τάξη μὲ πολλές σκέψεις. **Ἔ**νωθα ἀπροετοίμαστος. **Μ**πήκα στὸ λεωφορεῖο, τὸ ὁποῖο διέσχισε τὴν ὁδὸ Λιοσιῶν. **Π**ολλὲς εἰκόνες περνοῦσαν ἀπὸ ἐμπρὸς μου καὶ ἀνακατεύονταν μὲ τὶς ἀνάμεικτες σκέψεις μου.

Ξαφνικά, μιὰ ἀσυνήθιστη εἰκόνα τράβηξε τὴν προσοχή μου. **Τ**ὸ λεωφορεῖο περνοῦσε μπροστὰ ἀπὸ ἓναν «οἶκο ἀνοχῆς» (τὶ ἔκφραση καὶ αὐτή, Θεέ μου!), ὅπου στὸν ἄσπρο τοῖχο του, κάτω ἀπὸ τὸ *κόκκινο φανάρι*, διέκρινα καθαρὰ γραμμένη τὴν φράση «**Γιῶργος ὁ ἁμαρτωλός**». **Αὐ**τὸ ἦταν,... εἶπα μέσα μου. **Μ**πορῶ νὰ ξεκινήσω τὸ μάθημά μου. **Τ**ὰ ὑπόλοιπα εἶναι εὐκόλα.

Τακτοποίησα τὶς σκέψεις μου καὶ μέχρι νὰ φτάσω στὸ σχολεῖο εἶχα *στήσει* μέσα μου τὸ μάθημα.

«Ὁπως σᾶς εἶπα, παιδιά, σήμερα θὰ κουβεντιάσουμε γιὰ τὸ *ὀρθόδοξο ἥθος*. **Ἄ**φορμῇ γιὰ τὴν συζήτησή μας μοῦ ἔδωσε μιὰ εἰκόνα ποὺ εἶδα μέσα ἀπὸ τὸ λεωφορεῖο καθὼς ἐρχόμουν στὸ σχολεῖο. **Εἶ**δα τὴν φράση: «**Γιῶργος ὁ ἁμαρτωλός**», γραμμένη στὸν τοῖχο ἔξω ἀπὸ ἓναν «οἶκο ἀνοχῆς».

Τὰ παιδιά, ὅπως ἦταν φυσικό, ἄρχισαν νὰ σιγομουρμουρίζουν καὶ νὰ κρυφογελοῦν.

«**Τότε**», συνέχισα, «ὁ νοῦς μου πῆγε στὸ **ὀρθόδοξο ἦθος**. **Αὐτὸς** ὁ ἄγνωστος Γιώργος τόλμησε καὶ ὁμολόγησε χωρὶς φόβο καὶ πάθος αὐτὸ ποὺ ἔνιωθε. **Ποῖός** ξέρει, μπαίνοντας στὸ “σπίτι” αὐτό, βγαίνοντας, ἔχοντας ἐνοχές, χωρὶς ἐνοχές, δὲν γνωρίζουμε, πάντως θέλησε νὰ ὁμολογήσει δημόσια αὐτὸ ποὺ ἔνιωθε: **αἰσθάνοταν ὅτι εἶναι ἁμαρτωλός**. **Καὶ** ἀναρωτήθηκα ἐκείνη τὴν στιγμή: **Δὲν** ἔχω δεῖ ποθενὰ νὰ ἔχει τολμήσει νὰ γράψει σὲ ἓναν τοῖχο ἢ σὲ μιὰ ἐφημερίδα τὴν ἴδια φράση μὲ τὸ ὄνομά του οὔτε ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, οὔτε ὁ Πρωθυπουργός, οὔτε κανένας ἀρχηγὸς Κόμματος, οὔτε καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. **Καὶ** ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε οὔτε ἀπὸ τὸ δικό μου νοῦ πέρασε νὰ κάνω μιὰ τέτοια δημόσια ἐξομολόγηση. **Ὅμως** ἐκείνος ὁ Γιώργος τὸ ἔκανε θαρρετά. **Δὲν** ντράπηκε. **Αὐτὸ** ἀκριβῶς ἔκαναν οἱ Ἅγιοι. **Ἐβγαῖναν** οἱ Ἀσκητὲς ἀπὸ τὸν Ναό, ὅπου εἶχαν κοινωνήσει Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ καὶ ὁμολογοῦσαν, ὅτι παρ’ ὅλα αὐτά, αἰσθάνονταν ὅτι ἦταν ἁμαρτωλοί. **Αὐτό**, παιδιά, εἶναι τὸ **ὀρθόδοξο ἦθος**. **Ἐπάρχει** μιὰ μικρὴ διαφορὰ ἀνάμεσα στὸν Γιώργο καὶ τοὺς Ἀσκητὲς. **Ὁ** Γιώργος ἔκανε αὐτὴν τὴν ὁμολογία μέσα ἀπὸ τὸ γενικὸ μπερδεμά του, ἐνῶ οἱ Ἀσκητὲς ὁμολογοῦσαν τὴν ἁμαρτωλότητά τους μέσα ἀπὸ τὸν προσωπικό τους ἀγώνα. **Κάτι** λίγο χωρίζει τὸν Γιώργο ἀπὸ τοὺς Ἀσκητὲς. **Εἶναι** ἓνα μικρὸ κλικ ποὺ θὰ τοῦ χρειάζοταν γιὰ νὰ βρεθεῖ ξαφνικὰ στὸν χῶρο τῆς ἀλήθειας».

Ἡ τάξη εἶχε ξεχάσει τὰ κρυφὰ γέλια καὶ τοὺς ψιθύρους πρὸ πολλοῦ. **Εἶχαν** ἀρχίσει νὰ σκέφτονται. **Ἄναψε** μιὰ ἐνδιαφέρουσα συζήτηση, ἡ ὁποία συνεχίστηκε μέχρι τὴν τρίτη καὶ τελευταία φορὰ ποὺ κάναμε μάθημα.

Ἡ σχολικὴ χρονιά ἔφθασε στὸ τέλος της. **Τὰ** παιδιά προσῆλθαν στὶς ἐξετάσεις καὶ μετὰ ἀπὸ λίγες μέρες βγήκαν τὰ ἀποτελέσματα. **Στὸ** τέλος τοῦ Ἰουνίου πῆγα στὸ σχολεῖο νὰ πάρω τὸν μισθό μου. **Μπαίνοντας** ὅμως στὸ προαύλιο, ἔμεινα γιὰ κάποια λεπτὰ ἀκίνητος, ὅταν ἀντίκρισα στὸν τοῖχο, δίπλα ἀπὸ τὴν εἴσοδο, μὲ μεγάλα γράμματα γραμμένη τὴν φράση: «**ΑΝΤΩΝΗΣ Ο ΑΜΑΡΤΩΛΟΣ**».

(*) Ἀλεξάνδρου Σ. Καριώτογλου, Μαθητικὸ Συναξάρι, σελ. 48-52, ἐκδόσεις «Ἀκρίτας», Ἀθήνα, Ἰούλιος 2010. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.